

CONSILIUL CONCURENȚEI
REGISTRATURA GENERALĂ

RG / 16297 / 08.12.2022

CONSILIUL
CONCURENȚEI
ROMÂNIA

Domnului Secretar General Mario Ovidiu OPREA
SENATUL ROMÂNIEI
PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Calea 13 Septembrie 1-3, București, cod poștal 050711

Biroul permanent al Senatului

767 / 10.02.2023

Subiect: Adresa dumneavoastră nr. 5216/14.11.2022, înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. RG/16297/07.11.2022 (Caz nr. 2201931)

Stimate domnule Secretar General,

Ca urmare a adresei dumneavoastră mai sus menționate, prin care solicitați avizul Consiliului Concurenței cu privire la *Propunerea legislativă privind lanțul scurt de aprovizionare (b666/26.10.2022)*¹, vă comunicăm următoarele:

Proiectul de *Propunere legislativă* supus analizei reglementează regimul juridic general aplicabil lanțului scurt de aprovizionare. În esență, proiectul de *Propunere legislativă* reglementează modul de desfășurare a activităților din lanțul scurt de aprovizionare, desemnează entitățile care se vor încadra în categoria furnizorilor, respectiv a beneficiarilor, identifică categoriile de produse care vor fi incluse în lanțul scurt și, de asemenea, instituie sancțiuni contravenționale aplicabile pentru nerespectarea prevederilor prezentului act normativ.

Cu titlu de observație generală, monitorizarea pieței comercializării de produse alimentare reprezintă una dintre preocupările constante ale Consiliului Concurenței. În ceea ce privește relațiile comerciale dintre partenerii care desfășoară activitate pe această piață, autoritatea de concurență apreciază ca acestea ar trebui să fie guvernate de principiul libertății contractuale, iar clauzele și termenii unui contract comercial ar trebui să fie rezultatul negocierii dintre părți.

Consiliul Concurenței apreciază că prevederile cuprinse în *Propunerea legislativă* ar putea conduce la dezvoltarea economică locală și la relații mai strânse între producătorii locali și consumatorii finali. Urmarea firească ar fi creșterea ofertei de produse proaspete și minim procesate, cu implicații benefice asupra sănătății consumatorilor.

Mai mult, crearea unor sisteme de aprovizionare locală poate constitui o oportunitate pentru producătorii agricoli, cu efecte pozitive inclusiv asupra activităților post-producție, precum procesarea, distribuția și vânzarea cu amănuntul. Aceste efecte pozitive se

¹ Denumită, în continuare, proiect de *Propunere legislativă*.

transferă și la nivelul comunităților locale. Sprijinul public pentru agricultura locală și vânzările directe ar putea contribui la maximizarea acestor beneficii.

Cu toate acestea, apreciem că o intervenție a statului în sectorul comercializării produselor alimentare prin intermediul unor acțiuni de tipul celor cuprinse în *Propunerea legislativă* ar trebui realizată cu prudență, efectele resimțindu-se pe întregul lanț de aprovizionare.

Consiliul Concurenței, în linie cu politicile de la nivel european, are în vedere bunăstarea consumatorului final. De aceea, autoritatea de concurență semnalează faptul că anumite prevederi, reglementate în prezentul act normativ, ar putea fi în detrimentul consumatorilor finali.

Astfel, recomandarea Consiliului Concurenței este aceea de a nu ridica bariere la intrarea pe piață, ca urmare a achizițiilor realizate de beneficiari² din lanțul scurt de aprovizionare³. Recomandarea vine în contextul în care, inclusiv stabilirea în sarcina beneficiarilor⁴ a unui prag de achiziții de produse alimentare de minim 75% din necesarul acestora de achiziții, coroborat cu instituirea unor arii geografice, astfel cum este prevăzut în proiectul de *Propunere legislativă*, ar putea conduce în practică la garantarea unei piețe de desfacere unui număr limitat de furnizori.

Aceste tipuri de obligații ale beneficiarilor, în ceea ce privește achizițiile de produse alimentare din lanțul scurt de aprovizionare, în contextul stimulării furnizorilor (prin garantarea unei piețe de desfacere) de a comercializa prin lanțul scurt de aprovizionare, ar putea conduce la o limitare a cantităților de produse disponibile pe piața din amonte pentru alți comercianți. S-ar putea genera, astfel, un impact pe piața din aval, constând în posibile reduceri ale ofertei de produse alimentare, precum și posibile creșteri ale costurilor de achiziție (generate de eventuale achiziții din zone geografice mai îndepărtate), cu consecința creșterii prețurilor la nivelul consumatorilor finali.

Potrivit regulilor privind cererea și oferta de produse și/sau servicii, prin asigurarea unei piețe de desfacere unui număr limitat de ofertanți, respectivul segment de piață nu va mai funcționa în condiții normale de concurență. Aceasta ar putea conduce, din perspectiva furnizorilor de produse alimentare, la reducerea stimulentei de inovare și de dezvoltare, la limitarea creșterilor de eficiență în producție, la reducerea calității și a gamei de produse etc, în detrimentul consumatorilor.

Totodată, limitarea achizițiilor vizate de *Propunerea legislativă* prin raportare la piața totală ar putea conduce la evitarea unei posibile discriminări între diverse categorii⁵ de

² Definiți în proiectul de *Propunere legislativă*. Este cazul persoanelor juridice de drept public și privat cu capital majoritar de stat cu activități de alimentație publică, în regim comercial sau cu circuit intern. Acestea sunt, așa cum se menționează în expunerea de motive, de tipul cantinelor, restaurante, depozite alimentare, magazine alimentare etc.

³ Spre exemplu, Orientările CE privind aplicabilitatea articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene acordurilor de cooperare orizontală prevăd un beneficiu de exceptare, din punct de vedere concurențial, pentru acordurile de achiziții între cumpărători, în cazul unei cote de piață care se situează sub 15% din piață.

⁴ Astfel cum sunt aceștia definiți în proiectul de *Propunere legislativă*.

⁵ De exemplu: comercianți de tip hypermarket, supermarket, discounter, cash and carry, magazine de proximitate.

comercianți⁶, ca urmare a restricționării accesului acestora la anumiți clienți, respectiv beneficiarii definiți în proiectul de act normativ.

De asemenea, o posibilă discriminare ar putea să apară și în măsura în care beneficiarii, definiți în proiectul de act normativ, și alte categorii de comercianți ar deveni concurenți pe aceeași piață de comercializare către consumatorul final (*Propunerea legislativă* are în vedere și anumite magazine alimentare), întrucât au acces la surse diferite de aprovizionare pe piața din amonte, reglementate prin prezentul act normativ.

Evidențiem mai jos alte elemente care merita o atenție sporită din punct de vedere concurențial:

Definirea lanțului de aprovizionare prin raportare la anumite arii geografice, coroborat cu impunerea obligației de respectare a lanțului de aprovizionare în ordine crescătoare, în mod gradual, ar putea conduce, în fapt, la limitarea posibilității beneficiarilor de alegere a furnizorilor de produse agroalimentare. Criteriile obiective, menționate în proiectul de *Propunere legislativă*, care ar permite unui beneficiar să acceseze un lanț scurt de aprovizionare superior, deși extensive, ar putea să nu acopere, în practică, diversitatea factorilor⁷ pe care se construiește opțiunea de achiziție a produselor agroalimentare de către beneficiari.

De asemenea, includerea costului de producție ca element de referință în alegerea unui lanț de aprovizionare, așa cum este prevăzut la art. 2 alin. (8) lit. d) din proiectul de *Propunere legislativă*, ar putea îngreuna semnificativ procedurile de achiziție, aceste informații nefiind accesibile într-un sector care funcționează în condiții normale de concurență.

Totodată, în măsura în care prevederea referitoare la intervenția statului, prin direcția specializată din cadrul MADR, propusă spre înființare, sau a asociațiilor de producători cu privire la echilibrarea producției, a necesarului și a consumului, cu scopul reglării cantităților de produse agroalimentare⁸, vizează întreaga piață relevantă, Consiliul Concurenței recomandă precauție în ceea ce privește astfel de inițiative.

În același sens, transmiterea raportărilor privind producția de produse agroalimentare prognozată pentru anul următor, de către reprezentanții organizațiilor interprofesionale sau ai asociațiilor de furnizori, poate conduce la o transparentizare forțată a piețelor pentru categoriile de produse vizate de proiect.

În aceste condiții, Consiliul Concurenței recomandă manipularea cu atenție a informațiilor obținute, fiind esențial să nu se creeze o platformă de schimb de informații care să faciliteze transferul de date sensibile din punct de vedere comercial în raporturile pe orizontală dintre furnizori, respectiv comercianți, sau în raporturile pe verticală (între

⁶ Conform proiectului de *Propunere legislativă*, aceștia pot furniza, respectiv pot intra în concurență cu alți furnizori, doar pentru un procent de maxim 25% din necesarul de achiziții al beneficiarilor.

⁷ De exemplu, achiziția unei game variate de produse agroalimentare de la același furnizor; stabilitatea în timp a unor relații comerciale între un furnizor și un beneficiar care poate determina condiții comerciale preferențiale de tipul discounturi de achiziție, livrări preferențiale, asigurarea permanentă a cantităților solicitate etc.

⁸ Art. 9 din Proiectul de lege.

agenți economici situați la niveluri diferite ale lanțului producție-distribuție-comercializare).

În final, Consiliul Concurenței își exprimă încrederea că Senatul României va considera intervenția autorității de concurență ca venind în întâmpinarea necesității de asigurare a unui cadru legal echitabil și pro-concurențial în domeniul comercializării de produse alimentare.

Asigurându-vă de întreaga noastră colaborare, vă stăm la dispoziție pentru orice alte detalii sau informații suplimentare.

Cu deosebită considerație,

Bogdan M. CHIRIȚOIU
PREȘEDINTE